

PLASKATER

Een verstopping van de urinebuis bij een kater is een spoedgeval.
De kat kan niet plassen!

Oorzaak

De urinebuis en zeker het in de penispunt eindigende deel daarvan is bij katers in tegenstelling tot poezen vrij smal, waardoor de urinebuis veel gemakkelijker verstopt kan raken. In het geval van een blaasontsteking kan dit een samenklontering van eiwitten, ontstekingscellen en bloed zijn. De urinebuis kan verstopt raken door gruis, stenen ontstekingscellen, bloed en eiwitproppen.

Risicofactoren

Als urine lange tijd in de blaas aanwezig blijft, leidt dit tot langdurige inwerking van irriterende stoffen uit de urine op de blaaswand, resulterend in een grotere kans op blaasontsteking. Daarnaast neemt de kans op gruis- en steenvorming fors toe, aangezien kristallen langer de tijd krijgen om zich samen te voegen. Onderstaand een aantal factoren die bijdragen aan het langer in de blaas blijven van urine:

- Te weinig water drinken
- Droogvoer
- Kattenbakcondities die niet voldoen aan de 'eisen' van de kat, waardoor de kat zo lang mogelijk zijn urine ophoudt.
- Overgewicht: zware katten zijn vaak wat lui en stellen de trip naar de kattenbak lang uit.
- Slecht weer: katten die gewend zijn buiten te urineren blijven langer binnen en houden hun urine te lang op
- Stress

Wat gebeurt er in het lichaam als de kat een verstopping heeft van de urinebuis

Een verstopping van de urinebuis zorgt ervoor dat urine zich in de blaas ophoopt. De blaas wordt steeds groter, dit is pijnlijk voor de kat, en de blaas kan uiteindelijk zelfs scheuren. Daarnaast gaan de afvalstoffen, die normaal gesproken via de urine worden afgevoerd, zich in het bloed ophopen, waardoor de kat zichzelf vergiftigt. De nieren raken beschadigd en door afwijkingen in de zouthuishouding kunnen hartritmestoornissen ontstaan. Dit zijn levensbedreigende processen en indien niet tijdig wordt ingegrepen zal de kat aan deze aandoening overlijden.

Symptomen

Beginstadium: onrust, miauwen, vaak en lang naar de kattenbak terwijl de kattenbak droog blijft, likken aan het geslachtsdeel.

Na enige tijd (uren tot maximaal een dag of 2): sloomheid, niet willen eten, overgeven, snelle ademhaling, pijnuitingen bij aanraken van de buik, vaak gaat de kat in dit stadium niet meer naar de kattenbak.

Uiteindelijk: enorme sloomheid waaruit de kat bijna niet meer wakker is te krijgen.

Behandeling

Eerst trachten we de verstopping weg te spoelen, een katheter wordt in de urinebuis gebracht. Verstoppingen zijn vaak lastig weg te spoelen en uw kat zal vrijwel altijd een narcose nodig hebben voor deze ingreep.

Aangezien de blaas van de kat letterlijk op knappen staat, wordt vaak eerst de blaas leeg gezogen door deze aan te prikken met een dun naaldje. De druk is op deze manier van de ketel. In verband met de ophoping van afvalstoffen en de verstoring van de zoutbalans is het verstandig om de ernst van de situatie in te schatten met behulp van bloedonderzoek. Een infuus is vervolgens nodig om uitdroging op te heffen en schadelijke stoffen in het bloed te verdunnen en af te voeren. Daarnaast is goede pijnstilling in dit stadium essentieel.

De urine en de blaas en het bloed zullen onderzocht worden op zoek naar de oorzaak van het probleem. Zodra de katheter in de urinebuis is gebracht, wordt de blaas uitgebreid schoon gespoeld. Om terugkeren van de verstopping te voorkomen is het in veel gevallen noodzakelijk dat de katheter gedurende enkele dagen in de urinebuis aanwezig blijft. Een katheter raakt minder snel verstopt dan de urinebuis, de urineproductie kan in de gaten worden gehouden en de blaas kan vaker worden schoongespoeld. De kat blijft in dit geval enkele dagen in de praktijk.

Naast pijnstilling krijgt een plaskater meestal medicatie om de blaas en/of de urinebuis te ontspannen.

Hoe verder behandelen

1. Anti-blaasgruis dieetvoeding

Een speciaal anti-blaasgruis dieet vormt een belangrijk, zo niet het belangrijkste onderdeel van de preventie van zowel blaasgruis als blaasontsteking. Door dit voer treedt een daling van de kans op recidief op met ongeveer 90 percent ten opzichte van katten die gewoon voer krijgen!

Het anti-blaasgruis dieet, zowel de natvoer als de droogvoer variant maakt de urine wateriger, er treedt minder snel gruisvorming op en doordat de concentratie irriterende stoffen in de urine lager is zal minder snel blaasontsteking ontstaan. Daarnaast zorgt het dieet voor vermindering van specifieke mineralen in de urine en verandering van de zuurgraad van de urine, waardoor oplossing van kristallen op kan treden en de vorming van nieuwe kristallen wordt tegengegaan.

De natvoer variant van het anti-blaasgruis dieet heeft de voorkeur boven de

droogvoer variant, vanwege het feit dat de urine hiermee nog wateriger wordt. Deze lage concentratiegraad van de urine kan helaas niet worden bereikt met een gewoon (niet anti-blaasgruis) natvoer. Daarnaast mist een gewoon voer het positieve effect op het gehalte aan mineralen en de zuurgraad van de urine. Een anti-blaasgruis dieet is dus essentieel voor uw kat.

Let op: in veel dierenwinkels wordt voer verkocht dat tegen blaasgruis werkzaam zou zijn. Deze voeders hebben echter over het algemeen onvoldoende werkzaamheid! Het is dan ook belangrijk dat de juiste dieetvoeding bij een dierenartsenpraktijk wordt verkregen.

Het is de meest veilige optie om uw kat levenslang dit anti-blaasgruis dieet te voeren. Dit kan geen kwaad en verkleint de kans op recidief van blaasontsteking en/of gruis- en steenvorming. Het is echter onduidelijk of dit voor iedere kat strikt noodzakelijk is. Overleg met uw dierenarts wat voor uw kat het beste plan is.

2. Wateropname stimuleren

Veel katten drinken in huis vaak weinig en dat is jammer, aangezien voldoende drinken de kans op urinewegproblemen reduceert. De meeste katten vinden een standaard drinkbakje waar hun snorharen de rand raken niet prettig. Ze houden van water dat lekker smaakt, water dat beweegt of water dat ze kunnen onderzoeken (kraan, douchebak, vaas, een waterfonteinje).

3. Optimale kattenbak condities

Katten zijn kritische toiletbezoekers ... een schone of vieze bak, het type grit, met of zonder deksel op de bak, de plaats ten opzichte van voer- of drinkbak, plaats in drukke huiskamer of locatie waar de buurkat recht naar binnen kijkt, het maakt allemaal uit. Daarnaast is de relatie tussen katten in huis van belang. Katten die samen één groep vormen (te zien aan samen slapen, samen eten, samen spelen) kunnen prima volstaan met 1 kattenbak, mits de hygiëne gehandhaafd blijft. Katten die niet tot één groep behoren hebben ieder hun eigen territorium, waarin minstens 1 kattenbak moet staan. Dus als u 3 katten hebt die niet goed met elkaar kunnen opschieten dan moet u ook 3 kattenbakken voorzien.

4. Overgewicht voorkomen of behandelen

5. Stress verminderen

Bij veel katten is sprake van stress zonder dat dit voor de eigenaar duidelijk is!

C. Breedijk, J. van Duijnhoven,
C. Pellikaan, W. Op de Beeck
Energieweg 32
2964 LE, Groot Ammers
Tel. 0184-601558

Prognose

Indien alle tips en aanpassingen worden doorgevoerd en levenslang worden gehandhaafd, wordt blijvend herstel in bijna alle gevallen bereikt! Zonder deze aanpassingen vindt echter in 50% van de gevallen recidief plaats.

Controles

Frequente controles van de urine zullen zeker in de eerste periode na het starten met het anti-blaasgruis dieet en het doorvoeren van aanpassingen in huis nodig zijn om te kunnen bekijken of de concentratiegraad van de urine mooi laag wordt en of gruis verdwijnt. Gezien het grote risico op recidief, zeker bij katten die van het anti-blaasgruis dieet worden afgehaald, blijven periodieke controles van de urine nodig. Daarnaast is het belangrijk dat u bij enige twijfel over de terugkeer van urinewegklachten bij uw kat direct contact opneemt met de dierenarts.